

## Gesetz-Sammlung

## ZBIOR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Państw Królestwa Pruskiego.

N<sup>o</sup>. 18.

(No. 886.) Statuten der ritterschaftlichen Privatbank in Pommern mit der Allerhöchsten Bestätigung; vom 15ten August 1824.

(No. 886.) Statuta rycerskiego prywatnego banku w Pomeranii z zatwierdzeniem N. Pana. Z dnia 15. Sierpnia 1824.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

genehmigen die hier beigefügten Statuten der ritterschaftlichen Privatbank in Pommern, in Beziehung auf den Uns vorgelegten Gesellschafts-Vertrag, de dato Berlin, den 6. April 1824., in allen ihren Punkten, und ertheilen ihnen hiermit die landesherrliche Bestätigung, indem Wir wollen, - daß von Jedermann, so es angeht, darauf gehalten werde.

przyłączone tu statuta rycerskiego banku prywatnego w Pomeranii, zatwierdzamy, stosownie do przełożonego Nam kontraktu społeczeńskiego, de dato Berlin, d. 6. Kwietnia 1824., we wszystkich punktach, nadając im ninieyszém monarszą sankcyą, i mieć chcemy, ażeby przez każdego, kogo się tyczą, przestrzegani byli.

Gegeben Berlin, den 15. August 1824.

Dan w Berlinie dnia 15. Sierpnia 1824.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

(L. S.) FRYDERYK WILHELM.

Gr. v. Bülow. Gr. v. Lottum. v. Klewiz.

Hr. Bülow. Hr. Lottum. Klewiz.

# W A Statuten

der ritterschastlichen Privat-Bank in Pommern.

## Titulus I.

Von der Errichtung der Bank, ihren Fonds und auszugehenden Bankſcheinen.

§. 1. Mit Genehmigung Seiner Majestät des Königs errichten die (in der Anlage verzeichneten) Gutsbesitzer die ritterschastliche Privatbank in Pommern.

§. 2. Diese Bank erhält durch Einschüsse der Theilnehmer, welche 250 Aktien, jede zu 4000 Thlr., gezeichnet haben, ein Kapitalvermögen von einer Million Thaler, und fertigt dagegen für eine Million Thaler Bankſcheine aus, die sie in Umlauf setzt, und fortwährend in vollem Werthe erhält.

Die Bankſcheine sollen zur Hälfte in einem Werthe von Fünf Reichsthalern und zur andern Hälfte in einem Werthe von einem Reichsthaler ausgefertigt werden und folgendermaßen im Wesentlichen bezeichnet seyn:

„No.

„Fünf (Ein) Reichsthaler in Preussischem Silberkurant nach dem Münzfuß von 1764.

„Dieser von der ritterschastlichen Privatbank in Pommern ausgefertigte Bankſchein wird zu dem obigen Betrag in ihren Komtoirs zu jeder Zeit einem jeden Inhaber vollständig realisiert. Annehmbar auch in den Königl. Kassen in Pommern bei Entrichtung der öffentlichen Abgaben zu einem Viertel des Kurantbetrags derselben; auch dabei annehmbar auf das Tresorschein-Pflichttheil.“

§. 3. Der Einschuss erfolgt in baarem Kurantgeld. Unumstößlicher Grundsatz ist es, daß der Werth der ausgegebenen Bankſcheine jederzeit in der

# Statuta

rycerskiego prywatnego banku w Pomeranii.

## Tytuł I.

O ustanowieniu banku, iego funduszach i wydawać się mających biletach bankowych.

§. 1. Z zezwoleniem N. Króla JMci urządzają (wymienieni w annexie) właściciele dóbr rycerski bank prywatny w Pomeranii.

§. 2. Bank ten otrzymuje przez składki uczestników, którzy się pisali na 250 akcji, każda po 4000 Tal., majątek kapitałowy z miliona Talarów, i sporządza natomiasz za miliona Talarów bilety bankowe, które puszcza w obieg, i ciągle w zupełney wartości utrzymuje.

Bilety bankowe wydawane będą iedną połową w cenie pięciu Talarów a drugą połową w cenie iednego talara, w tym istotnym opisie:

„No.

„Pięc (Jeden) Talarów w Pruskiéy grubej monecie na stopę menniczną roku 1764.

„Ten przez rycerski bank prywatny w Pomeranii wydany bilet bankowy będzie w powyższéy ilości w iego kantorach każdego czasu dla posiadacza onegoż w zupełności realizowany. Przyimowany oraz będzie w Królewskich kassach w Pomeranii przy płaceniu publicznych podatków w czwartéy części ilości ich w grubéj monecie; także co do obowiązkowéy części biletów skarbowych.

§. 3. Składki wnoszą się gotowizną w grubéj monecie. Nieodzowną jest zasada, ażeby wartość wydanych biletów bankowych

Bank niedergelegt sey, als ein Fonds, dessen Bestimmung ist, die ausgegebenen Bankscheine, sobald sie präsentirt werden, zu realisiren. Es können daher auch mit diesem Realisationsfonds nur solche nutzbare Geschäfte gemacht werden, welche nach kaufmännischen Grundsätzen in leicht zu versilbernden Mitteln mit Sicherheit die Anschaffung eines der verausgabten Summe gleich hohen Betrags an baarem Gelde jederzeit gestatten.

§. 4. Außer dem obengenannten Realisationsfonds wird auch ein Betriebsfonds von ursprünglich 25,000 Thlr. gebildet, indem von jeder Aktie Einhundert Thaler eingeschossen werden. Dieser Betriebsfonds vergrößert sich durch die Erwerbungen der Bank. (conf. §. 41.)

§. 5. Die Theilnehmer begeben sich der Disposition über die eingeschossene Aktien, Valuta und erwerben dagegen die statutenmäßigen Sozietäts-Rechte.

§. 6. Für die ausgegebenen Bankscheine haftet die Bank mit allen ihren Fonds, also nicht bloß mit dem ursprüngliche, Realisations-Fonds, sondern auch mit dessen durch den Betrieb und sonst bewirkter Erweiterung; und bis dahin, daß letztere zur Höhe einer zweiten Million Reichsthaler angewachsen ist, decken für den unerwarteten Fall, daß diese Fonds nicht zureichen sollten, die Aktionairs den Ausfall nach der Zahl ihrer Aktien, subsidiarisch im Ganzen, wie für die Einzelnen unter sich.

§. 7. Die Ausgabe der Bankscheine erfolgt an die Theilnehmer Zug um Zug gegen Einlegung des §. 3. bestimmten Einschuss-Kapitals.

§. 8. Eine Vermehrung der Aktien und Bankscheine von Einer Million kann nur gegen angemessene Vermehrung des Einschusses (§§. 2. 3. und 4.) und nur mit Genehmigung Sr. Majestät des Königs und mit Einwilligung von zwei Dritteln der Theilnehmer erfolgen.

§. 9. Den Bankscheinen wird die Eigenschaft des gemünzten Papiers, gleich den Tresorscheinen, beigelegt und finden alle Strafgesetze auf Verfall,

była każdego czasu w banku, jako fundusz przeznaczony na realizowanie produkowanych biletów bankowych. użytym przeto fundusz ten realizacyjny być może tylko na takie pożyteczne czynności, które według prawideł kupieckich w łatwo spieniężyć się dających obiektach z bezpieczeństwem pozwalają każdej chwili nabycia wyrównywaiący wydaney summie ilości w gotowiznie.

§. 4. Prócz pomienionego funduszu realizacyjnego utworzony także będzie fundusz obrotowy z pierwotney summy 25000 Talarów, a to ze złożonych od każdej akcji Sto Talarów. Ten fundusz obrotowy powiększa się przez nabytki banku. (Porów. §. 41.)

§. 5. Uczestnicy zrzekają się rozrządzenia złożoną w akcyach walutą i nabywają za to przepisane statutami prawa towarzystwa.

§. 6. Za wydane bilety bankowe ręczy bank wszystkimi swemi funduszami, a zatem nietylko pierwsiastkowym funduszem realizacyjnym, ale też pomnożonemi jego za pomocą obrotów i w inny sposób zyskami, i dopóki te ostatnie nie dojdą summy drugiego miliona Talarów, akcyonaryusze na nieoczekiwany przypadek niewystarczenia tych funduszków, zastąpią co brakuje w stósunku liczby swych akcji, tak w ogólności in subsidium, jako też za szczególnych akcyonaryuszków pomiędzy sobą.

§. 7. Bilety bankowe wydaia się uczestnikom niezwłocznie za złożeniem oznaczonego w §. 3. kapitału składowego.

§. 8. Pomnożenie akcji i biletów bankowych w ilości miliona Talarów nastąpić tylko może za stósowném powiększeniem składki (§§. 2. 3. i 4.) i tylko za zatwierdzeniem N. Króla i zezwoleniem dwóch trzecich części interesentów.

§. 9. Biletom bankowym nadaie się własność papierów wartość monety mairących, zarówno biletom skarbowym, i prawa karne

schung der letzteren, auch auf die Bankscheine, Anwendung.

§. 10. Die Bankscheine werden innerhalb der Provinz Pommern bei Zahlungen direkter und indirekter Abgaben, wo jest eine Pflichttheil-Zahlung in Tresorscheinen statt findet, bis zum vierten Theil des Kurant-Betrages der Steuer angenommen.

Dem Zahlenden ist gestattet, die Bankscheine auf das Tresorschein-Pflichttheil in Anrechnung zu bringen.

§. 11. Die Realisation der Bankscheine erfolgt bei der Bank zu Stettin, und ist dabei nur in Absicht derjenigen Realisationen, welche die Regierungshaupt-Kasse zu Cöslin verlangen wird, zu bemerken, daß sie derselben so gewährt werden müssen, als geschähe sie an diesem Orte.

§. 12. Der Abdruck der Bankscheine erfolgt unter Aufsicht von Kommissarien des Königl. Handels-Ministerii und des Königl. Kammergerichts zu Berlin.

Nach Vollendung des Abdrucks von Einer Million Bankscheinen, wird die Platte in das Depositorium des Königl. Kammergerichts versiegelt, unter den von dem Königl. Handels- und Justiz-Ministerio zu verabredenden Kautelen niedergelegt.

§. 13. Sollte es nöthig werden, verdorbene Bankscheine zu ergänzen, oder sollte die §. 8. gedachte Erweiterung statt finden; so geschieht der Abdruck unter den beim ersten Abdruck gebrauchten Vorsichts-Maafregeln und nach vorhergegangener öffentlicher Bekanntmachung.

## Titulus II.

### Von den Vorrechten der Bank.

§. 14. Die Bank-Sozietät hat die Rechte einer öffentlich privilegierten Korporation.

§. 15. Den Beamten der Bank kommt die Eigenschaft und der Glaube öffentlicher Beamten zu, und den von ihrer statutenmäßigen Administration aufse-

za fälszowanie ostatnich, rozciągają się także do biletów bankowych.

§. 10. Bilety bankowe będą w prowincyi Pomeranii przy płaceniu podatków stałych i niestałych, gdzie teraz wnosi się obowiązkowa część biletami skarbowemi, przyjmowane aż do czwartéj części podatku grubą monetą przypadającego.

Płacącemu wolno jest dawać bilety bankowe zamiast części obowiązkowéj w biletach skarbowych.

§. 11. Bilety bankowe realizowane będą w banku w Szczecinie, i nadmienić tu tylko należy we względzie tych realizacji, których Główna Kassa Regencyi Keslińskiéj żądać będzie, iż takowe tak dla niéj uskutecznione być muszą, iakoby w Keslinie nastąpiły.

§. 12. Bilety bankowe wytłaczane będą pod okiem Kommissarzów Król. Ministerstwa handlowego i Król. Sądu Kameralnego w Berlinie.

Po wytłoczeniu biletów w ilości miliona Talarów, złożoną zostanie blacha do depozytu Król. Sądu Kameralnego, pod umówionemi między Król. Ministerstwami handlu i sprawiedliwości warunkami przezorności.

§. 13. Gdyby potrzeba było uzupełnienia zepsutych biletów bankowych, lub gdyby nastąpić miało wzmiankowane w §. 8. pomnożenie; wówczas bilety wytłaczane będą z równą iak pierwszy raz ostrożnością i po poprzedniém publiczném ogłoszeniu.

## Tytuł II.

### O prerogatywach banku.

§. 14. Towarzystwo bankowe ma prawa uprzywilejowaney publicznie Korporacyi.

§. 15. Urzędnikom banku służy attrubucya i wiara publicznych urzędników, a czynnościom i dokumentom przez iego grun-

nommenen und ausgefertigten Verhandlungen und Urkunden, wird die Eigenschaft und Gültigkeit öffentlicher Dokumente beigelegt.

§. 16. Die Aktien, Bescheinigungen und Bankscheine sind frei von der Stempel-Abgabe. Hinsichts der sonstigen Stempel-Entrichtung im innern Verkehr der Bank, sollen ihr dieselben Vorteile durch ein besonderes Abkommen mit dem Königlichem Finanzministerium zugewendet werden, wie solches bei der Königlichem Hauptbank statt findet.

In ihren Prozessen als Institut genießt die ritterschaftliche Privatbank der Sportelfreiheit.

§. 17. Der Bank wird innerhalb der Provinz für die Korrespondenz mit ihren Beamten und Agenten, und für die Versendung der gegen die Aktien-Baluta auszugebenden Bankscheine, die Portofreiheit verliehen.

Dieser Fall der Befreiung ist auf den Adressen zu bemerken und sind diese mit dem öffentlichen Siegel der Beamten der Sozietät zu versehen, welches sie mit der Umschrift führen:

— Curatorium (oder Directorium) der ritterschaftlichen Privat-Bank in Pommern —

so wie die Kommissarien der Sozietät, mit der Umschrift:

Ritterschaftliche Privat-Bank in Pommern

als der alleinigen Firma, deren sich die Bank-Sozietät bedienen kann.

§. 18. Die im Privatverkehr mit der Post versandten Bankscheine genießen, in Hinsicht der Versendung mit der Post, die Rechte der Tresorscheine.

§. 19. In Absicht der Besteuerung wird die ritterschaftliche Privatbank in Pommern, der dortigen Landschaft gleich gestellt; insonderheit auch bleibt sie wegen ihres kaufmännischen Verkehrs frei von der Gewerbesteuer.

tuiącą się na statutach administracyą przyjmowanym i w autentycznój formie wydawanym, nadaie się własność i ważność publicznych dokumentów.

§. 16. Poświadczenia akcji i bilety bankowe wolne są od opłaty stępowej. We względzie innych opłat stępowych co do wewnętrznych działań banku, przyznane mu będą przez oddzielną z Król. Ministerstwem przychodów umowę, te same korzyści, iakie Król. głównemu bankowi służą.

W sprawach swych, prywatny bank rycerski używa, iako instytut, wolności szportlowej.

§. 17. W obwodzie prowincyi wolnym jest bank od opłaty pocztowej w korespondencyach z jego urzędnikami i agentami, i w przesłaniu wydawać się mających za opłaceniem akcji biletów bankowych.

Przypadek ten uwolnienia od opłaty pocztowej wyrażać należy na adresach, opatrywanych publiczną urzędników towarzystwa pieczęcią, którą mają z napisem naokoł:

— Curatorium (lub Directorium) rycerskiego banku prywatnego w Pomeranii —

równie iak Kommissarze towarzystwa, z napisem naokoł:

Rycerski prywatny bank w Pomeranii

iako iedyną firmą, którój towarzystwo bankowe używać może.

§. 18. Przeselanym pocztą w prywatnych stósunkach biletom bankowym służą, we względzie przesłania pocztą, prawa biletów skarbowych.

§. 19. Co się tyczy podatków, rycerski bank prywatny w Pomeranii, uważa się w równi z ziemstwem tamecznym; mianowicie wolnym jest także pod względem swych działań kupieckich od podatku procederowego.

§. 20. Der Bank steht gegen ihre Mitglieder, wegen der ihnen aus den Statuten und Sozietäts-Verträgen obliegenden Verpflichtungen, das Recht der Exekution, ohne prozessualisches Verfahren, zu.

§. 21. Sollte in der Folge eine anderweite öffentliche Provinzial- oder National-Bank errichtet werden, so haben die Aktionairs der jetzt errichteten Privat-Bank, die Zusicherung, daß diese ihre Privat-Bank, in ihrer Vertrags- und Statutenmäßigen Verfassung verbleiben und, wider ihren Willen, einem andern Institut nicht einverleibt werden soll.

### Titulus III.

Von der Verwaltung der Bank-Angelegenheiten.

§. 22. Die gemeinschaftlichen Angelegenheiten der Sozietät werden theils durch die Bankdirektion, theils durch das Kuratorium der Bank und theils durch Beschlüsse der Korporation in ihren General-Versammlungen besorgt und wahrgenommen.

§. 23. Die Direktion der Bank führt die Verwaltung, die Kuratoren haben die Kontrolle und die obere Leitung; der General-Versammlung allein stehen die organischen Bestimmungen zu, so wie die Wahl der Kuratoren und die Entscheidung der Beschwerden über dieselben.

§. 24. Die General-Versammlung der Aktionairs hat mindestens alle Jahre einmal statt. Sämmtliche Aktionairs haben dabei den Zutritt; das Stimmrecht aber nur die, welche wenigstens eine volle Aktie besitzen.

Es kann dies Recht nur in Person und durch keinen Bevollmächtigten ausgeübt werden.

Zum mindesten 11 Stimmen gehören dazu, um einen Beschluß zu fassen, wobei die Mehrheit entscheidet.

§. 25. Das Kuratorium besteht aus 7 von der General-Versammlung gewählten Aktionairs, einschließlich des aus denselben zu ernennenden Präsidenten.

§. 20. Bankowi służy, bez rozpraw sądowych, prawo exekucyi przeciw członkom jego, co się tyczy ich obowiązków z statutów i kontraktów społeczeństwa pochodzących.

§. 21. Gdyby w przyszłości zaprowadzonym być miał inny bank publiczny prowincjalny lub narodowy, tedy Akcyonaryusze urządzonego teraz banku prywatnego, mają zapewnienie, że ten ich bank prywatny w swym na umowach i statutach opartym kształcie pozostanie, i wbrew ich woli, do innego instytutu wcielonym nie będzie.

### Tytuł III.

O sprawowaniu interesów bankowych.

§. 22. Wspólne towarzystwa interesa będą sprawowane i ułatwiane częścią przez Dyrekcyą bankową, częścią przez Curatorium banku i częścią przez uchwały korporacyi na walnych iéy zebraniach.

§. 23. Dyrekcyą banku prowadzi administracyą, kuratorowie mają kontrolę i zwierzchny kierunek; do samego tylko walnego zebrania należą organiczne postanowienia, również iak wybór Kuratorów i rozstrzyganie zażaleń na nich.

§. 24. Walne zebranie akcyonaryuszów ma przynajmniej raz do roku miejsce. Wszyscy akcyonaryusze mają do niego przystęp, lecz prawo głosowania ci tylko, którzy najmniej jedną całą akcyą posiadają.

Prawo to można tylko osobiście a nie przez pełnomocnika wykonywać.

Najmniej 11 głosów potrzeba do postanowienia uchwały, przyczém większość rozstrzyga.

§. 25. Curatorium składa się z 7. przez walne zebranie obranych akcyonaryuszów, rachując w to mianować się mającego z pomiędzy nich Prezydenta.

Der Präsident des Kuratorii wird auf ein Jahr bestellt, ist aber bei der nächsten Wahl nicht wieder wählbar.

§. 26. Das Kuratorium ist berechtigt und verpflichtet, wenn dem Vermögen der Bank Gefahr droht, dasselbe, durch alle ihr zweckdienlich scheinende Mittel, in Sicherheit zu bringen.

§. 27. Mit den Kuratoren der Bank konkurriert zur Beaufsichtigung derselben, ein von Seiner Majestät zu ernennender Königlich-Kommissarius. Seines Amtes ist es, darauf zu wachen und dafür verantwortlich zu seyn, daß den Statuten und den von dem Staate gegebenen Vorschriften gemäß verfahren werde.

§. 28. Die Bankdirektion, welche in Stettin ihren Sitz hat, besteht aus dem Direktor, der vom Könige bestätigt wird, dem Syndikus und dem Rendanten, welchem der Titel als zweiter Direktor beigelegt wird.

Sie hat die Verwaltung der Bankgeschäfte, die Aufbewahrung und Berechnung ihrer Fonds, die Buchführung über die Antheile der Aktionairs und die Realisation der Bankscheine.

Direktor, Rendant und Justitiarius haben Stimme.

§. 29. Die eigentlichen Bankgeschäfte werden den beiden Bankdirektoren gemeinschaftlich übertragen. Beide haben die Rechte und Pflichten der Handlungsdisponenten; mit jedem von ihnen können kaufmännische Geschäfte gepflogen werden; die Ausfertigungen der Bank aber, müssen mit beider Unterschrift versehen seyn, wobei es sich von selbst versteht, daß bei Eines oder des Andern Verhinderung, ein substituirter Beamter an die Stelle treten wird.

Der erste Bank-Direktor ist zugleich als beständiger Kommissarius des Bank-Kuratorii zu betrachten, und hat als solcher Sitz und Stimme bei demselben.

§. 30. Der Syndikus der Bank ist der verantwortliche Rechts-Konsulent der Kuratoren und der Bank-Direktion.

Prezydent Curatorii ustanawia się na rok, lecz przy nowym wyborze nie iest znowu obieralnym.

§. 26. W razie grożącego majątkowi banku niebezpieczeństwa, curatorium iest mocne i obowiązane zabezpieczyć go za pomocą środków, iakie mu się dogodnymi zdawać będą.

§. 27. Obok kuratorów banku wpływa do dozorowania onegoż Kommissarz Królewski, którego N. Pan mianuje. Do niego należy czuwać i być odpowiedzialnym za zgodne ze statutami i danemi przez rząd przepisami postępowanie.

§. 28. Dyrekcyja bankowa, mająca w Szczecinie swe siedlisko, składa się z Dyrektora, którego Król potwierdza, Syndyka i Rendanta z tytułem drugiego Dyrektora.

Należy do nięj sprawowanie interesów banku, zachowywanie i obrachowywanie iego funduszów, utrzymywanie ksiąg względem udziałów akcyonaryuszów i realizacya biletów bankowych.

Dyrektor, Rendant i Justycyaryusz mają głos.

§. 29. Właściwe czynności bankowe poruczają się obu Dyrektorom banku wspólnie. Obadwaj mają prawa i obowiązki dysponentów handlowych; z każdym z nich wchodzić można w czynności kupieckie; lecz autentyczne expedyce banku powinny od obudwóch być podpisywane, przyczem rozumie się samo z siebie, iż ieden lub drugi, w razie przeszkody, przez wyznaczonęgo urzędnika wyręczonym zostanie.

Pierwszy Dyrektor banku uważa się oraz za stałego Kommissarza Curatorium bankowego, i iako taki ma w nięm głos i krzesło.

§. 30. Syndyk banku iest odpowiedzialnym doradcą prawniczym Kuratorów i Dyrekcyi banku.

§. 31. Der Banko-Direktor, Rendant, Syndikus und Buchhalter, sind besoldete Beamte der Bank.

Die Kuratoren werden für die Versäumnisse in ihren Privat-Geschäften und Reisekosten, durch Diäten und Fuhrgelber entschädigt.

§. 32. Die Bank-Direktion hat ihr Haupt-Augenmerk darauf zu richten, daß das Geschäft der laufenden Realisation der Bankscheine stets gesichert sey und dazu ein nach den Zeit-Konjunkturen pflichtmäßig abzumessender Bestand in baarem Gelde stets in Bereitschaft gehalten und sodann auch mit dem übrigen Theil des Einschuss-Kapitals so verfahren werde, wie es der §. 3. dieser Statuten besagt.

§. 33. Sie haben eine laufende Realisations-Kasse einzurichten und unter ihrer besondern Aufsicht zu halten. Die Gelder und Effekten, welche nicht zum laufenden Verkehr gehören, sind in dem Tresor der Bank unter gemeinschaftlichem Verschluss der Bank-Direktoren zu verwahren.

§. 34. Um die Bank in den Stand zu setzen, die disponiblen Bestände ihres Fonds zu benutzen und daraus Gewinn zu ziehen, wird die Bank-Direktion ermächtigt, sowohl Kredit zu nehmen, als gegen ausreichende Sicherheit, zu geben.

Sie kann ihren Betrieb durch genomme Darlehne, bis zu einer von dem Kuratorio genehmigten Höhe erweitern, Wechsel guter Häuser diskontiren, an sich bringen und veräußern.

§. 35. Die Bank ist befugt, die bei ihr eingelegten Pfänder, in soweit dieselben Cours bei der Berliner Börse haben, zur Verfallzeit, ohne daß es dazu der gerichtlichen Einklagung bedarf, an der vorgedachten Börse, oder in Stettin durch vereidete Mäkler verkaufen zu lassen, oder solche nach dem derzeitigen Börsenkourse zu ihren Fonds einzuziehen.

Ein Gleiches findet in Hinsicht der als Pfand deponirten Waaren statt. Auch ist sie ermächtigt, die instruktionsmäßige Pension zu nehmen.

§. 31. Dyrektor banku, Rendant, Syndyk i Buchhalter, są płatnymi urzędnikami banku.

Kuratorowie za mitręgę w swych prywatnych interessach i wydatki podróży, wynagradzani będą dyetami i należytością podwodową.

§. 32. Dyrekcyja bankowa ma szczególnię baczyć na ciągłe zabezpieczenie interesu bieżący realizacyi biletów bankowych, na znajdowanie się zawsze w pogotowiu tym końcem zastosowanego ściśle do okoliczności czasowych zapasu gotowizny, i na postępowanie z pozostającą częścią kapitału składkowego, zgodne z osnową §. 3. tych statutów.

§. 33. Urządzić ma bieżącą kasę realizacyjną i mieć ją pod swym dozorem. Pieńiądze i efekta, do bieżącego obrotu należące, zachowywane być mają w skarbie banku pod wspólnym Dyrektorów banku kluczem.

§. 34. Aby postawić bank w stanie korzystania z będących do rozporządzenia zapasów iego funduszu i ciągnienia z nich zysków, zostaje Dyrekcyja bankowa upoważnioną tak do brania, iako też za dostatecznym bezpieczeństwem, dawania kredytu.

Może ona swój obrot przez zaciągnięone pożyczki aż do zatwierdzonej przez Curatorium wysokości pomnożyć, weksle dobrych domów dyskontować, nabywać i zbywać.

§. 35. Bank iest mocen, złożone u niego zastawy, o ile takowe mają kurs, na giełdzie Berlinskiéy, kazać na zapadłym terminie, bez zapozwu sądowego, w pomienionéy giełdzie, lub w Szczecinie przez przysięgłych meklerów przedawać, lub takowe podług owczego kursu giełdowego do swych funduszów ściągać.

To samo ma mieysce z towarami w zastaw złożonemi. Mocen iest także pobierać prawną prowizyą.



## Titulus IV.

Von den Rechten und Pflichten der  
Theilnehmer.

§. 36. Mitglieder der Sozietät können nur Besitzer solcher Güter seyn, welche ein besonderes Folium in den Hypothekenbüchern der Pommerschen Ober-Landes-Gerichte haben.

§. 37. Jeder Aktionair kann nicht mehr als 5 Aktien und nicht weniger als eine halbe besitzen.

In Fällen unfreiwilliger Erwerbung eines Mehreren, bleibt es dem Kuratorio vorbehalten, entweder in einen größeren Besitz als Ausnahme zu konsentiren, oder auf Veräußerung zu dringen.

§. 38. Die Bankdirektion fertigt den Aktionairs eine Bescheinigung über die Zahl der Aktien aus, womit ein Jeder bei dem Bankinstitut theilhaftig ist.

§. 39. Die Uebertragung des Eigenthums von Aktien auf andere Besitzer kann nur mit Bewilligung des Kuratorii statt finden, und tritt in dem Augenblicke ein, in welchem das Kuratorium seine Genehmigung erteilt hat.

Dasselbe gilt bei Verpfändung von Aktien.

§. 40. So weit die Fonds des Bank-Instituts mit Aufrechthaltung der Bestimmungen des §. 3. dieses Statuts, in Betreff des eigentlichen Realisationskapitals und die sonstigen Verhältnisse es gestatten, können auch zum Retablissement bedürftiger Gutsbesitzer, Kapitalien gegen hypothekarische Sicherheit ausgethan, und soll dabei nach übereinstimmenden Grundsätzen nicht bloß auf die Aktionairs, sondern auf die ritterschafelichen Gutsbesitzer der ganzen Provinz, Rücksicht genommen werden.

§. 41. Die ritterschafeliche Privatbank in Pommern kann nur durch einen Beschluß der sämtlichen Aktionairs aufgelöst werden, nach Erfüllung ihrer Verbindlichkeiten. Keiner einzelner Aktionair kann willkürlich abtreten und vor der Zeit einen antheiligen Gewinn fordern, oder sich von den statutenmäßigen Sozietätspflichten lossagen.

Jahrgang 1824.

## Tytuł IV.

O prawach i obowiązkach ucze-  
stników.

§. 36. Członkami towarzystwa mogą tylko być posiadacze takich dóbr, które mają osobne folium w księgach hipotecznych Wyższych Sądów Ziemiańskich w Pomeranii.

§. 37. Każdy akcyonaryusz nie może więcej nad pięć akcyi ani mniej iak połowę posiadać.

W przypadkach mimowolnego nabycia więcej akcyi, zostawia się curatorio, albo sposobem wyjątku zezwolić na posiadanie więcej akcyi, lub nalegać o ich zbycie.

§. 38. Dyrekcya bankowa wydaie akcyonaryuszom poświadczenie na liczbę akcyi, którą każdy do instytutu bankowego jest przywiązany.

§. 39. Przeniesienie własności akcyi na innych posiadzicieli może nastąpić tylko za zezwoleniem kuratoryi, i ma miejsce w téj chwili, w której kuratoryum nato zezwoliło.

To samo jest ważnem przy oddawaniu w zastaw akcyi.

§. 40. Na ile fundusze instytutu bankowego, bez ubliżenia oznaczeniom §. 3. tego statutu, we względzie właściwego kapitału realizacyjnego i inne stosunki pozwalają, mogą także dla podźwignienia podupadłych posiadzicieli dóbr, kapitały za hipoteczną rekoynią być wypożyczone i ma przytém wzgląd być miany według iednoznacznych prawideł nietylko na akcyonaryuszów, ale też na posiadaczów dóbr szlacheckich całej Prowincyi.

§. 41. Rycerski bank prywatny w Pomeranii może tylko za uchwałą wszystkich akcyonaryuszów być rozwiązany, po dopełnieniu ich obowiązków. Żaden pojedynczy akcyonaryusz nie może wyjść dowolnie i przed czasem żądać udziałowego zysku, lub zrzucić się z obowiązków towarzystwa statutami przepisanych.

[38]

Es soll aber zur reichern Fundirung der Bank ihr Realisationsfonds von Einer Million Thalern, durch den Betrieb, bis zur Höhe von einer zweiten Million Thalern angeammelt werden, und erst die darüber hinausgehenden Erwerbungen sollen unter die Aktionairs vertheilt werden können.

Titulus V.

Staatsverwaltungs-Resort und Forum für die Bank.

§. 42. Rückfichtlich der Korporations-Verhältnisse, der Sicherstellung, Realisation und Zirkulation der Bankscheine, ist die Bank-Korporation der obersten Provinzial-Behörde und in höherer Instanz, dem Ministerio für Handel und Gewerbe, untergeordnet und durch dieselben zu den ihr obliegenden Verpflichtungen anzuhalten.

§. 43. Die Bank, als Institut, hat ihr Forum vor dem Ober-Landes-Gericht zu Stettin.

Atoli dla zamożniejszego uposażenia banku ma być iego fundusz realizacyjny z miliona talarów, przez obrot, do wysokości drugiego miliona talarów uzbieranym, i dopiero przewyższające go nabycia będą mogły być między akcyonaryuszów dzielone.

Tytuł V.

Jurysdykcyja rządowa i forum Banku.

§. 42. We względzie stósunków korporacyjnych, zabezpieczenia, realizacyi i cyrkulacyi biletów bankowych, podlega korporacya bankowa najwyższej władzy prowincyalnej, a w wyższej instancyi, ministerstwu handlu i przemysłu, i od nich ma być zniewalaną do pełnienia swych obowiązków.

§. 43. Bank, iako instytut, ma swe forum przed Wyższym Sądem Ziemiańskim w Szczecinie.

(No. 887.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 10ten September 1824., daß die Pommerische ritterschaftliche Privat-Bank keine Pupillen- und Depositen-Gelder annehmen soll.

(Nro. 887.) Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 10. Września 1824. stanowiący, iż Pomorski prywatny bank rycerski nie może przyjmować pieniędzy pupillarnych i depozytowych.

**W**iewohl das Vorrecht der Annahme öffentlicher Gelder in die Pommerische ritterschaftliche Privat-Bank durch das von Mir bestätigte Statut derselben nicht begründet wird, so will Ich dennoch zur Vermeidung eines möglichen Mißverständnisses hierdurch besonders festsetzen: daß die Pommerische Privat-Bank auf die Belegung von Pupillen- und anderen bei gerichtlichen und öffentlichen Kassen befindlichen Depositen-Geldern in ihren Fonds, keinen Anspruch zu machen hat, wie sie denn überhaupt den Gerechtsamen der Haupt-Bank zu Berlin und der von derselben abhängenden Provinzial-Komtoirs in keiner Art einigen Eintrag thun darf.

**L**ubo zatwierdzony przezemnie statut Pomorskiego prywatnego banku rycerskiego nie nadaie mu prawa przyjmowania publicznych pieniędzy, zapobiegając przecieź mogącemu wyniknąć nieporozumieniu stanowią ninieyszém: iż Pomorski bank prywatny do lokowania w iego funduszach pieniędzy pupillarnych i innych w sądowych i publicznych kassach znaydujących się summ, żadnego nie ma prawa, iak zgoła żadnego czynić nie może uszczerbku prawom głównego banku w Berlinie i zależącym od niego kantorom prowincyalnym.

Sie haben das Pommerſche Privat-Bank-Inſtitut darnach anzuweiſen und auf die Befolgung zu halten.

Liegniß, den 10ten September 1824.

**Friedrich Wilhelm.**

An  
den Staatsminiſter Grafen von Bülow.

(No. 888.)

### T a r i f,

nach welchem das Pflaſtergeld in der Stadt Rheda, Regierungsbezirk Minden, erhoben werden ſoll.  
Vom 1ſten September 1824.

- 1) Von einem angeſpannten Zugthiere:
  - a) Wenn das Fuhrwerk beladen iſt Sechs Pfennige.
  - b) Wenn das Fuhrwerk unbeladen iſt Drei Pfennige.
- 2) Von jedem Reit- und ungeſpannten Pferde . . . . . Drei Pfennige.
- 3) Von einem Ochſen, einer Kuh oder einem Eſel ꝛc. . . . . Drei Pfennige.
- 4) Von einem Schwein, Schaaf, Kalb oder einer Ziege . . . Zwei Pfennige.

### Ausnahmen.

- Von Erlegung des Pflaſtergeldes ſind befreit:
- 1) Reit- und Zugthiere der Königlich und Prinzlichen Hofhaltungen;
  - 2) Reitpferde und Zugthiere in Dienſtangelegenheiten reiſender Militair- oder Zivillbeamten, ingleichen der Regimenter und Commando's auf dem Marsche;

Zawiadomisz WPan o tém Pomorski inſtytut bankowy i dopełnienia tego przypilnuiesz.

Lignica dnia 10. Września 1824.

**FRYDERYK WILHELM.**

Do  
Ministra Stanu Hrabi Bülow.

(Nro. 888)

### T A R Y F A,

podług którój brukowe w mieście Rheda, obvodu Regencyi Minden, ma być pobierane.  
Z d. 1. Września 1824.

- 1) Od zaprzężonego bydłęcia:
  - a) z ładunkiem . . . . . Sześć fenigów.
  - b) bez ładunku . . . . . Trzy fenigi.
- 2) Od każdego konia wierzchowego i niezaprzężonego . . . Trzy fenigi.
- 3) Od wołu, krowy lub osła i t. d. . . . . Trzy fenigi.
- 4) Od wieprza, owcy, cielęcia lub kozy . . . . . Dwa fenigi.

### W y i ą t k i.

- Od opłaty brukowego są wolnemi:
- 1) Zwierzęta wierzchowe i pociągowe Królewskich i Król. Xiążęcych dworów;
  - 2) konie wierzchowe i zwierzęta pociągowe iężdżących za interesami służbowemi urzędników wojskowych i cywilnych, to samo pułków i kommend na pochodzie;

- |   |  |
|---|--|
| <p>3) alle Gespanne, welche Lieferungsgegenstände für den Fiskus oder dessen Eigenthum transportiren;</p> <p>4) Feuerlöschungs- und dergleichen öffentliche Unterstüfungsfuhren;</p> <p>5) die ordinairen und Briefposten;</p> <p>6) alle Frohn- und Burgvest, Kirchen- und Schulsuhrer;</p> <p>7) sämtliche Einwohner der Stadt und Feldmark Rheda, so wie der Bauerschaften Nordrheda und Ems;</p> <p>8) die zu den hiesigen Mühlen fahrenden Wagen ic.</p> | <p>3) wszelkie zaprzęgi, transportujące obiekta liwerunkowe dla fiskusa lub jego własność;</p> <p>4) fury dla gaszenia ognia i tym podobne publiczne posiłkowe;</p> <p>5) poczty ordynaryjne i listowe;</p> <p>6) fury pańszczyźniane i zamkowe, kościelne i szkolne;</p> <p>7) wszyscy mieszkańce miasta i obwodu Rhedy, tudzież włości Nordrheda i Ems;</p> <p>8) iężdzące do tutejszych młynów wozy i t. d.</p> |
|---|--|

### Strafen.

Wer sich der Entrichtung der Abgabe vorsätzlich entzieht, erlegt als Strafe das Vierfache der defraudirten Gefälle.

Gegeben Berlin, den 1sten September 1824.

**Friedrich Wilhelm.**

Graf von Bülow. von Schuckmann.

### K a r y .

Uchylający się umyślnie od opłaty mostowego, zapłaci za karę poczwórną ilość defraudowaney daniny.

Dan w Berlinie dnia 1. Września 1824.

**(L. S.) FRYDERYK WILHELM.**

Hrabia Bülow. Schuckmann.